

KAJ NAS UČI PRATIKA?

13. Svetniki — nemučenci.

Babica: Razen apostolov in mučencev se vsi drugi svetniki imenujejo spoznavalci in sicer škofje in neškojfe; svetnice pa, ki niso bile mučenice, so ali device ali nedevice.

Marica: O, taki svetniki so pa laže prišli v nebesa, ni jim bilo treba trpeti toliko in tolikih bridkosti.

Babica: Kakor je. Pri mučencih je bilo trpljenje pač bridkejše, to je res; a je bilo navadno hitro prestano. Drugi svetniki so pa morali vse življenje prenašati mnoge težave. Mnogo je bilo takih, ki so pretrpeli enako preganjanje kakor mučenci, in le zato niso prišteti mučencem, ker niso bili umorjeni, marveč so umrli naravne smrti. A če se tudi ne oziramo na preganjanje v pravem pomenu, moramo vendar priznati, da so tudi navadni svetniki imeli mnogo bridkosti in so izvrševali imenitna in težavna dela ter enako zaslužijo, kakor mučenci, častno ime: junaki, junakinje! Saj je Jezus sam napovedal: „Nebeško kraljestvo silo trpi, in le silni si ga bodo prisvojili.“ In sv. cerkev razglasi za svetnike le take, o katerih je popolnoma dokazano, da so se odlikovali po izredno velikih ali junških čednostih. Zato se večkrat o njih bere, da so prestali nekrvavo mučeništvo za Jezusa. Sveti Avguštin primerja hrabro in stanovitno premagovanje izkušnjav naravnost mučeništvu, ko pravi: „Gotovo boš kronan in veljaš za mučenca, ako premagaš vse izkušnje!“

Janko: Oj, potlej pa ni nič razločka med mučenci in drugimi svetniki, in zopet bo rekla Marica, da je ona zmagala takrat, ko se je potegovala za prvaštvo mučencev, jaz pa sem še bolj hvalil apostole.

Babica: Janko, še nekoliko globočji pomisli, pa boš videl, da se zmaga ravno v tem nagiblje na tvojo stran. V resnici res ni bistvenega razločka med mučenci in drugimi svetniki. Vsak pravi svetnik in vsaka prava svetnica — vsi svetniki so bili pripravljeni vse raje pretrpeti, vse raje žrtvovati, tudi raje dati življenje kot z grehom kdaj žaliti Boga. Pravi mučenci

seveda morejo biti le oni, ki žive ob času preganjanja, drugi so mučenci le po svoji junaški volji v nekrvavem mučeništvu.

Zato se mi res zdi temeljitejša razvrstitev vseh svetnikov v ti-le dve skupini: nedolžni in spokorniki. S tem bodi pa tudi zazdaj zaključen nauk, ki nam ga daje pratka: posnemajmo svetnike! Najbolj srečni so oni, ki so se v svojem — dolgem ali kratkem — življenju obvarovali prvega smrtnega greha, ker so tako ostali ves čas nedolžni. Precej za njimi pa moramo blagrovati vse one, ki so z resno pokoro popravili zadnji smrtni greh (in seveda ž njim tudi vse druge, če so jih bili že poprej kaj storili).

Navodilo svetniškega življenja, ki nas ga uči pratka, je prav kratko: kdor se z lenobo in zanikarnostjo privadi greha in počenja hudobije, je grešnik, in če tako vztraja do smrti — pogubljenec; kdor pa se vztrajno varuje greha in se privadi čednosti, je poštenjak, in če v tem vztraja do konca — svetnik!

* * *

Sv. Nikolaj. Izmed vseh svetniških praznikov v letu je menda otrokom najbolj znan in zaželen god sv. Nikolaja ali Miklavža. Živel je ta sveti ljubljeneц pridne mladine v začetku IV. stoletja v Mali Aziji. Imel je bogaboječe starše, pa je bil tudi sam bogaboječ.

Vsako sredo in petek se je postil že kot dete in tega posta ni opustil vse svoje žive dni. Posebno se je prizadeval za tri najimenitnejše krščanske čednosti: čistost, usmiljenost in pobožnost. Da bi si ohranil nedolžnost srca, se je skrbno izogibal slabe družčine in grešne nevarnosti. Po očetovi smrti je podedel precejšno premoženje, pa je sklenil, vse razdeliti med ubožce. Ravnal se je natanko po Jezusovem nauku: da bi levica ne vedela, kaj je dala desnica.

V bližini je stanoval plemenitaš, ki je bil nagloma ubožal. Nikolaju so se posebno smilile njegove tri hčere, ki so bile vsled nenadnega uboštva v nevarnosti, da bi ne zašle na napačna pota. Skrivaj torej

vrže nekega večera mošnjo denarja v hišo. In ko je videl, kako se je dobro obrnilo njegovo darilo, je enako ponavljal svoje plemenito usmiljenje še dva večera, da so bile preskrbljene vse tri hčere.

Rad je molil, zgóđaj vstajal in opravljal službo božjo; Bog ga je zato poklical v duhovski stan. V mestu Miri so volili škofa in prosili Boga, naj jim ga dá po svoji volji. Razodeto jim je bilo: „Kdor pride prihodnjega jutra prvi v cerkev, bo njihov škof.“ Sv. Nikolaj, ki tega ni vedel, pride po svoji navadi prvi v cerkev. Z velikim veseljem mu povedó, kaj so bili določili, in ga postavijo za škofa. In bil je res višji pastir po volji božji.

Slika se v škofovski obleki in na knjigi ima tri jabolka z ozirom na njegov trojni dar, ali pa tri kruhe, ker je bilo nekoč po njegovem prizadevanju mesto Mira rešeno lakote.

Pridni otroci se zelo veselé njegovega godu zaradi daril. Prosili naj bi si pa še posebno tega darú, da bi ne bili pridni samo nekaj dni pred njegovim godom, marveč vse leto, ne le v otroški dobi, marveč vse dni svojega življenja, kakor je on bil.

Internus.

TONČKOV POGUM.

„Mati, jaz pa parkljev prav nič
več se ne bojim.

O, če pride, ne bom molil,
kar na peč zbežim!“

Zunaj pa po zmrzli poti
prirožljá rogač...

To se Tončku je potresla
vsaka nitka hlač!

„Mati, lejte, saj že molim!“

To vam je hitel —

K sreči, da je grdi parkelj
takrat mimo šel!

Mokriški.

